

ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ В КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ

Формування особистості майбутнього фахівця є основним завданням системи вищої освіти, яка забезпечує розвиток і становлення професіонала, громадянина, інтелігента, який володіє сучасним науковим світоглядом, здатного до професійної, інтелектуальної і соціальної творчості. Спрямованість виховної роботи визначається гуманістичними цілями вищої освіти, соціальним замовленням на якісну підготовку фахівців з вищою освітою, індивідуальних потреб усіх учасників навчально-виховного процесу

Сучасне розуміння педагогічного процесу передбачає синтез навчання та виховання, формування особистості студента в процесі навчання. Сучасний компетентнісний підхід зміщує акцент у підготовці фахівця на професійний розвиток його особистості, оскільки компетенції – це здібності, які виступають невід'ємною частиною особистості професіонала. Виходячи з цього, особистість можна визначити як усвідомлену і відповідальну соціальну позицію людини як суб'єкта, тобто його позицію по відношенню до себе, інших людей і суспільства в цілому.

Відомо, що виховання – двобічний процес, в якому відбувається активна взаємодія між тим, хто виховує, та тими, кого виховують. В результаті такої взаємодії вихованець коригує або змінює ставлення до себе, до людей та світу.

Очікувані зміни можуть мати місце як результат спеціально організованих дій у ході педагогічного спілкування. Очевидно, що тільки особистість може виховати іншу особистість, яка висуває особливі вимоги до педагога. В основі процесу допомоги в розвитку особистості студента повинен бути досвід викладача по усвідомленому формуванню своєї власної особистості. Викладач постає у ролі вихователя та виконує цілу низку відповідних дій: формує мотиви вивчення своєї дисципліни, допомагає знайти вихід із складних життєвих ситуацій, стимулює процеси самовиховання та самовдосконалення, передає досвід, накопичений людством; знайомить із світом загальної культури. Вихованець, у свою чергу, підвищує рівень загальної культури, навчається відповідним формам спілкування та поведінки, опановує свою майбутню професію.

Відомо, що спілкування як психологічний феномен містить у собі три складові: комунікативну – джерело інформації; інтерактивну – організацію взаємодії і перцептивну – порозуміння, сприйняття та взаємооцінку. Зазначена структура процесу спілкування розглядається як універсальна.

Педагогічне спілкування містить у собі всі три складові: викладач постає як джерело інформації, організує взаємодію зі студентами та є об'єктом сприйняття та оцінки. Саме тому у процесі педагогічного спілкування

особистість викладача вже сама по собі має нести відповідну виховну функцію як зразок ставлення до людей та світу, як взірець, що може бути взятий вихованцями за приклад.

На нашу думку, у процесі педагогічного спілкування виховний аспект може бути реалізованим перш за все за умов урахування ролі та значення перцептивної складової. Саме перцептивний бік спілкування містить у собі відповідні емоційні та особистісні компоненти. Особистість викладача у ході педагогічного спілкування можна розглядати як його професійне знаряддя. Від того, як викладач володіє цим знаряддям, значною мірою залежить очікувана мета процесу виховання – наявність відповідних змін у поведінці людини як результат спеціально організованих виховних дій.

Йосипок О. Г.

*Електромеханічний коледж Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова*

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПРОЕКТУВАННЯ МОДЕЛІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ТЕХНІЧНОМУ КОЛЕДЖІ

Здійснення повноцінних результативних змін у діяльності навчального закладу не можливе без високого рівня науково-методичного забезпечення і стабільно творчо працюючих педагогічних працівників, адже більша частина колективу є класними керівниками. Сучасна виховна система є цілісним соціальним організмом, що виникає в процесі взаємодії основних компонентів виховання (цілі, суб'єкти, їхня діяльність, спілкування, відносини, матеріальна база) і має такі інтегративні характеристики, як спосіб життя колективу, його психологічний клімат – це комплекс взаємозалежних компонентів, що розвиваються в часі і просторі: цілей, заради яких система створюється; спільної діяльності людей, що її реалізують; самих людей як суб'єктів цієї діяльності; освоєного ними середовища; відносин, що виникають між учасниками діяльності; керування, що забезпечує життєздатність і розвиток системи.

Пропоную орієнтовну *модель виховної системи діяльності класних керівників у вищому технічному навчальному закладі I-II рівня акредитації.*

✓ Назва. Модель виховної системи (повна назва, тип закладу, район чи місто). Автор(и):

✓ Концептуальний аспект

✓ Мета та завдання виховання (на основі державних документів про діяльність класних керівників у вищому технічному навчальному закладі I-II рівня акредитації).

✓ Мета: формування і розвиток морально-духовної, життєво компетентної особистості, яка успішно самореалізується у соціумі як професіонал, громадянин, сім'янин.